Ч. 82 Второк 12 (24) цьвітня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім недїль і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адмінїстрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провинциї:

на цїлий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Нова фаза в рускій полїтицї.

Наші читателї зволять собі пригадати всї ті факти і обставини, о яких ми мало що більше як тиждень тому назад писали, а серед котрих склав ся був з'їзд мужів довіря з дня 19 марта с. р. У висновку із тих фактів та обставин поставили ми були слїдуючі три точки:

1) З'їзд мужів довіря з 19 марта 1894 р. не мав на цїли анї згоди, анї консолїдацию межи Русинами в Галичинї.

2) З'їзд мужів довіря не мав на цїли полїтичного союза партий.

3) Цїлию з'їзду мужів довіря була демонстрация, котра мала оправдати зміну в акциї полїтичній руского клюбу у Відни, взглядно єго части, оперти нову акцию на мниміи воли народу і тим способом надати їй санкцию, зробити пресию на тих членів клюбу, котрі не могли нї сюди, нї туди рішити ся і наконець маскувати розбите клюбу в случаю, коли-б більшість єго не згодилась на нову акцию.

В мотивах до сих точок додали ми при кінци слова: „Такі наші гадки о з'їздї мужів довіря і такі наші погляди о можливих єго наслїдках. Чи і о скілько добре, та чи на вірних спостереженях оперті ті наші погляди, викаже мабуть недалека будучність...

Ми самі не сподївали ся того, щоби вже в так короткім часї оправдались ті наші погляди; минув ледви тиждень, як вже й оправдались наші погляди висказані в повисших точках. Руска акция угодова розбила ся, бо відступила вже від неї одна партия, именно партия радикальна. В нинїшнім Kur. Lwowsk-ім, котрий, як то ми вже нераз зазначали, можна уважати півофіцияльним орґаном партиї радикальної, читаємо під заголовком: „З рускої акциї угодової“ слїдуючу звістку: „Др. Іван Франко просить нас о оголошеня, що наслїдком заявленя репрезентантів радикальної партиї, що она не вірить в можність згоди руских партий і не годить ся зарівно на 1 точку предкладаної комисиї (вибраної з'їздом мужів довіря з дня 19 марта. — *Ред.*) декляарциї, як і на проґраму акциї полїтичної, виготовленої тїснїйшою комисиєю, видить ся змушеним виступити з комисиї угодової і усунути ся від всякої дальшої акциї в сїм напрямі. Рівночасно зложив др. Франко на руки видїлу радикального товариства полїтичного „Народна Воля“ в Коломиї достоїньство предсїдателя тогож товариства. Партия радикальна скликує з'їзд своїх членів до Львова на 13 мая с. р.“

Взявши буквально се заявленє можна би, що правда, сказати, що не прийшло ще до формального розбитя акциї угодової, бо партия радикальна заявила лиш, що не годить ся на то, що зробила комисия, вибрана з'їздом мужів довіря. Коли однакож зважить ся факт, що з комисиї виступив репрезентант одної партиї а заразом і голова єї та зложив також свій уряд голови тоїж партиї, то прийде ся до того заключеня, що хиба треба буде скликувати новий з'їзд мужів на тій самій основі, що перший і вибирати нову комисию, словом — розпочинати ту саму акцию знову від початку. Все то, що зробив перший з'їзд мужів довіря, вже тепер фактично не істнує, хиба що дві оставші партиї т. зв. народна під проводом послів Романчука і Телїшевского та редактора „Дїла“ і т. зв. „историческая“ або „старорускаяˮ під проводом послів Рожанковского і дра Короля, взглядно послів Антоневича і Кулачковского та редактора „Галичанина“ схотять вести акцию дальше і замість тріюмвірату зроблять дуумвірат партийний. Що буде, побачимо незадовго, коли ще почуємо, що скаже народне полїтичне товариство „Народна Рада“ і як супротив неї поступить пос. Романчук, головно як оправдає він своє поступованє супротив товариства, без котрого відомости розпочав акцию, будучи єго головою.

Другий факт, то виступленє пос. Романчука з руского клюбу в Радї державній. Про сей факт подамо обширнїйшу звістку; нинї обмежимось на слїдуючім: „Дїло“ доносить, що коли пос. Романчук приїхав сими днями до Відня і довідав ся, що клюб руский все ще уважає єго своїм членом (характеристичний мотив) зайшов до клюбу і заявив там, що уважає попередну звязь клюбову, між ним а прочими членами за зірвану від дня 6 цьвітня і не бере нїякої одвічальности за те, що стало ся від того часу. Коли пос. Підляшецкий заохочував єго, щоби він остав ся в клюбі і разом з ним творив опозицию, пос. Романчук обстав при своїм і сказав, що другі члени відступили фактично від давнїйшої ухвали полїтики вільної руки та по сїм вийшов з клюбу. Факт сей оправдує вповнї повисшу нашу трету точку, як то ще пізнїйше докажемо.

---

13)

ГУСАКОВСКИЙ.

ПОВІСТЬ

ВІНКЕНТИЯ КОСЯКЕВИЧА.

Переклад з польского.

(Дальше).

II.

Гусаковский знав дуже мало панну Казю, хоч так часто бував в гостях в тім домі і так часто видав ся з нею.

Помагав їй в лекциях, передовсїм в математицї, але старав ся лиш о се одно, щоби панна Казя як найскорше зрозуміла, о що йде, і щоби міг вернути до панни Фльории.

Отже коли повторила єму сама річ витолковану, питав ще раз:

— То тепер уже розумієте?

— Так, тепер уже розумію — відповідала. Він зараз вставав і кінчив.

— От бачите, що то річи не такі трудні. — йшов зараз там, де єго серце тягнуло.

Тепер не тягнуло єго серце нігде, отже сидїв собі спокійно при столику, повнім чорних плям з атраменту, а при котрім панна Казя відрабляла свої лекциї, і балакав.

Балакав так нераз цїлими годинами. Мама Бальска забирала тілько кілька хвиль для себе, стілько, кілько треба, щоби подїлити ся новинами від молодого подружя. Більше вимагала Зося, котрій мусїв найперше оповісти належну байку, а потім вислухати єї клопотів з цїлого тижня і сказати, чи кукла гарно одягнена.

Та всеж оставалось єму з кождої візити ще богато часу, котрий міг посьвятити паннї Кази, все охочій до поважної розмови. А ті балакання так гладко йшли.... З поважною і радо мовчазною панною Фльорою трудно було обертати колесо розмови, а з панною Казею трудно.... здержати. Так сама любить говорити.... і тілько справдї має оповідати! Гусаковский знає дуже докладно цїлу пенсию, порядки, наставницю, учителїв — так як би сам був панною. Знає передовсїм з найсьмішнїйшої сторони.... Знає, до чого подібний кождий професор, і знає всї ідіотичні погляди на сьвіт дам клясових.

Лїтература дає невичерпаний материял до розмов з панною Казею. Гусаковский запізнав ся з Золею. Перечитав: „Розкоши житя“, „Картку любови“ і „Сучасну байку“.... Подобаєсь то єму досить, але не дуже.... Однак має те рішуче пересьвідченє, що то не є відповідна лектура для молодих панночок. Панна Казя вислухала спокійно єго слів.

— Отже й ви також — каже. — Невідповідна.... чому? прошу менї сказати, чому?

Чому?... гм.... чому? Не легко то Гусаковскому витолкувати.... Однак, коли би мав сестру, то заборонив би їй читати Золю.

— Рішучо заборонив бим.

— Як то добре, що я не ваша сестра — каже панна Казя, комічно складаючи руки.

Мимо того старала ся пересьвідчити єго, що повинен їй принести Мопасанта. Гусаковский чув ся троха певнїйшим на тім ґрунтї.

— Добре — відповів, сьміючись, — але перше сам перечитаю.

Панна Казя зробила міну невинну: — Може маєте мало часу.... Я би оповіла се вам опісля....

На прощане подавала єму щиро по приятельски свою білу руку, удержану старанно, і казала: — Сподїваю ся, пане Гусаковский, що ріжниця в пересьвідченях не спинить нас бути все добрими приятелями.

Гусаковский відповідав поспішно: — То розуміє ся.

Вертаючи до дому, думав звичайно про неї: — З неї буде.... зїленько....

Зїленько то було по єго думцї сотворінє троха злобне, троха вперте, троха злістне.... всего злого по тропечки.... але й не без доброго.... богато інтелїґенциї, богато дотепу, богато погоди настрою, богато доброго серця.... словом всего доброго подостатком.

Відносини їх по кількох довших розмовах стали щирі і приятельскі. Панна Казя говорила радо про себе, тому Гусаковский, хоч по вдачі своїй не вмів вправно розбирати люд-

Полїтика і полїтики.

II.

Першою задачею і найголовнїйшою єго роботою єсть, щоби зберегти собі своє житє, свою душу народну, т. є. почутє і самосьвідомість народну та видимий знак тої невидимої сили народної — рідну мову. То єсть головна основа всеї полїтики народної, то єсть перший і найголовнїйший принцип у кождого народу. А длячого? Народна окремішність або т. зв. националїзм — то не якась видумка поодиноких людий, якихсь учених, полїтиків, або взагалї людий, котрі гадають, що цїлий сьвіт повинен так крутити ся, як їм того захоче ся. Националїзм, то споконвічне і непохитне правило природи, котре вяже великий круг людий одною силою, одною мовою, длятого, щоби могли спільно трудити ся для свого добра, для свого житя на сьвітї. В борбі о ту першу основу, о той перший принцип, лежить смерть або житє якогось народу. Хто добровільно відступає від тої основи, той і виключає себе з якогось народу, перестає жити для него; хто заперечує народови ту основу, той засуджує єго на смерть народну. Так було, так єсть, так і буде по нас і сего нїхто не змінить, бо то правило природи, котре сильнїйше від всїх змагань і заходів людских.

В основі националїзму лежить і друга часть народної роботи або полїтики: піднесенє добробиту в народї. Коли-б на сьвітї був лиш один нарід, то річ очевидна, що националїзм не мав би тогди нїякого значіня; тогди велась би просто лиш борба економічна, борба о добробит поодиноких одиниць в тім народї. Коли-ж так вже єсть на сьвітї, що єсть богато народів, то ся друга борба ще комплїкує ся, ся, бо до борби о добробит межи одиницями одного і того самого народу приходить ще й борба о добробит межи поодинокими народами, взглядно одиницями одного, а одиницями другого народу. Ся друга, економічна борба стаєсь не рівна і тим труднїйша чим більше неоднакові сили обох сторін, що борють ся з собою, чим менше котрась з противних собі сторін має способів і средств до того. То буває завсїгди тогди, коли окремішність народна т. є. националїзм, по котрійсь сторонї за мало або й зовсїм не розвинена.

Щоби вести успішно борбу економічну, треба насамперед покінчити борбу о найпершу основу житя народного, треба зібрати до неї всї народні сили, значить ся, станути сильно на ґрунтї национальнім. Се усліве пояснює нам найліпше, длячого народи, котрі не осягнули ще вповнї своєї окремішности народної, так завзято борють ся о права для своєї мови та домагають ся заведеня єї в урядах і школах; з сего виходить також, що такі народи мусять рівночасно вести двояку, национальну і економічну борбу, а¯ то супротив сильнїйшого противника приходить ся їм подвійно трудно. Борбу в таких случаях треба вести дуже зручно і осторожно, не допускати нїколи до головної битви, в котрій можна бути певним того, що нас побють, а противно маневрувати так, щоби використати кожду позицию свого противника і ослабити єго сили, а скріпити свої власні. Так учить практика і то єсть практична робота або полїтика практична.

Давнїйше вела ся та борба о сю першу основу несьвідомо, що так скажемо, силою елементарною і длятого то одні народи гинули, а другі приходили на їх місце дуже скоро. Нинї з поступом культури і цивілїзациї веде ся та борба сьвідомо і длятого то аж в новійших часах вийшов ясно на верх принцип националїзму. Одні старають ся в тій борбі здобути собі як найбільше сил, як найбільше способів, щоби удержати своє житє народне, другі знов старають ся як найбільше ослабити в тім напрямі свого противника, відобрати єму всї способи до житя народного, не длячого иншого, як лиш длятого, щоби самі зросли в силу, щоби їх житє народне займало як найширші круги. То, що для одних стаєсь злим і шкідливим, то для других може бути добрим і хосенним.

Ми порівнали повисше нарід з господарем; при сїм порівнаню й лишаємось. Кождий господар мусить оглядати ся на своїх сусідів, розуміє ся самих найблизших; подальші можуть єго й зовсїм нїчого не обходити або лиш дуже мало. Кождий практичний господар буде старати ся жити з своїми сусїдами в згоді, бо й на що єму ворога під боком? Але питанє, чи один або другий сусід схоче також жити в згоді і мирі? В такім випадку рішають вже обставини і власні сили. З сусїдом сварливим і вїзливим, але заможнїйшим, коли видимо, що по злому, сварками, лайками, бійками не доведемо до нїчого та що не стати нас на стілько, щоби вести з ним довгі і коштовні процеси, котрі нас можуть ще більше зруйнувати, стараємось мирити ся і жити з ним в згоді, щоби тим способом забезпечити від него бодай на разї то, що маємо, а як з одної сторони стараємось при тій згоді скріпити ся на своїм власнім ґрунтї, так з другої стремимо до того, щоби ще що й від того сусіда видобути, що так скажемо в дорозї сусїдского торгу і сусїдских уступок. То само діє ся і в житю народнім. Два сусїдні народи хоч би й не знати як великі мали до себе претенсиї, хоч би й не знати як великими були ворогами, не можуть жити у вічній незгоді з собою, вічно вести борбу з собою, хиба що котрийсь з них, слабший, скаже собі: менї вже все одно, нехай зруйную ся до послїдного, нехай марно загину, але не перестану з ним бороти ся. Се ідеально може й красно, але — не практично; що правда, можна згинути навіть по геройски і лишити по собі слїди того геройства в історії, але всетаки згинути, хоч була би ще можність не лиш жити, але навіть з часом і добре розжити ся. Сего способу держать ся звичайно зруйновані господарі-народи, котрі не лиш що не мають відповідних сил до веденя своєї господарки, але котрим і не стає вже віри в ті сили, які ще мають, не стає відваги і охоти до роботи на власнім ґрунтї; їх вже пре іти в найми, хоч би таки до свого сусіда.

Сей погляд на житє народне то нїяка теория, то лиш опис того, що діє ся дїйстно в житю народнім. Нехай лиш кождий тому житю добре придивить ся, а сам то побачить.

Перегляд полїтичний.

В суботу розпочала ся в Радї державній дебата над буджетом мінїстерства просьвіти, підчас котрої Мінїстер Мадейский виголосив довшу бесїду, котру уважають загально за вельми полїтичну. На жаданя школи віроісповідної сказав п. Мінїстер, що релїгійне вихованє може зовсїм умістити ся в рамах нинїшного закона шкільного, а обговорюючи відносини в краях з мішаною людностию, виступив против шовіністичного вихованя молодїжи. Що-до шкіл середних, то заявив, що буде старати ся, щоби граматика не убивала духа гуманїтарного.

скі характери, зміг собі розложити душу панни Казї на два роди прикмет: добрих і злих. Нераз казав їй: — А таки доси я вас зовсїм не знав.

Она була незмірно цїкава, що думають про неї: — А тепер? — спитала раз.

— Тепер я вас пізнав.

Она питала єго дальше: — І щож ви думали про мене давнїйше? Тілько кажіть щиро, прошу дуже.

— Я думав, що ви дитина.

Она образила ся невміру: — Прошу дуже! — каже.

Гусаковский втихомирив єї чимскорше: — Але то було давно.... атже я сказав се з самого початку.

— Ну! а тепер?

— Тепер я инакше думаю — сказав ґалянтно.

Вдоволила ся сим комплїментом і казала єму „жалувати за гріхи“.

Кілька годин сходило на тих поважних розмовах, як кілька хвиль, і Гусаковский виходив дуже вдоволений з дому Бальских, та констатував факт: — Яку вже я маю вправу в розмові з женщинами!

Тимчасом надходили для панни Казї іспити на патент. Она лякала ся їх; іменно письменні завданя з альґебри були для неї, як она казала, пятою Ахіля.

— На вас цїла моя надія — казала Гусаковскому.

Радо приняв ся він перейти з нею бігцем цїлий курс математики і переробити для вправи кількадесять завдань. Готов був хоч зараз починати. Але панна Казя думала инакше: — Ще маємо кілька тижнїв часу, то я готова все забути. Найлучше буде, коли почну пізнїйше, перед самими іспитами. Впрочім нема чого спішити ся.

Хоч іспити все таки додавали їй страху, однак не тратила гумору і свободи. Коли раз Гусаковский прийшов в гості, она бавила ся рожею і так єго повитала. Він не звертав уваги на цьвітку, а она того очевидно бажала, отже й спитала єго: — Подобає ся вам та рожа?

— Дуже гарна.

Пригадав їй намір повторити курс альґебри.

— Е! на те ще богато часу. — І, споглядаючи на цьвіт, сказала: — Нїхто би й не вгадав, звідки я маю ту рожу.

— Справдї цїкаво знати.

— Дав менї мій поклонник....

— Поклонник?...

— Як-жеж нечемно ви дивуєтесь! Отже я на вашу думку не можу мати поклонника! Чи я така погана?

— Хто-ж каже?

Змінила тон на поважний. Поважно кажучи.... то велика правда, що мужчини дуже легкі.... Досить одного приязного слова, одного усьміху — і вже закохав ся! Не вірила тому, коли їй про се казали такі знатоки вдачі людскої, як Бурже і Золя.... але тепер...

— Тепер ви пересьвідчили ся? — запитав Гусаковский зацїкавлений.

— Пересьвідчила ся — відповіла дуже певна себе.

Панна Казя буває часто у своєї товаришки, котра має брата в семій клясї. Давнїйше не входив нїколи до комнати сестри, коли у неї були товаришки. Казав, що не мав би з ними про що балакати. Панна Казя була тим дуже ображена. Ох! коли-б єму можна дати научку! Однакож раз лучила ся нагода поговорити з ним — то було перед кількома днями.... Зараз по тій розмові цїлу годину допитував ся в сестри о панну Казю, а дізнавши ся, коли має прийти, не виходив зовсїм з дому. Сестра нарочно жартувала собі з него і казала, що може Казя нинї прийде. А він, дурний, сидїв в хатї. Коли побачив єї другий раз з панною Казею, то маневрував, щоби програти до неї заклад *à discrétion*. Третий раз побачившись — саме перед годиною — дав їй за програний фант ту рожу. За четвертим разом готов сказати, що кохає єї дуже....

— То ще не знати— замітив Гусаковский.

— Не скаже того, — запевнила єго панна Казя — бо я собі того не бажаю.

Однак дуже виразно дала Гусаковскому зрозуміти, що, коли-б собі того лиш бажала.... Вкінци заявила, що ще трошка, а набере погорди до цїлого роду мужеского.

— Чи ви кохали ся коли, пане Гусаковский? — спитала єго нагло.

— Що? я?

— Признайте ся. Атже то перед приятелькою....

— Але-ж.... о тім....

— Менї здає ся....

— Що вам здає ся?

— Що.... кохали ся! А що, вгадала?

— Гм.... може бути....

— Чому не маємо говорити щиро, як приятелї? Менї здає ся, пане Гусаковский, що ви кохали ся злегка в моїй сестрі.

Сильні румяцї виступили на лице Гусаковского.

— Правда?

Не був годен дати на се відповідь.

— Але то не була любов, — говорила панна Казя дальше сентенцйональним тоном. — О! нї! То була собі любов лише така....

Для скріпленя коаліциї утворено в суботу коаліцийний комітет, котрий має складати ся з 15 членів, а то: з президента і обох членів з кождого клюбу коаліцийного. Нині має відбути ся вибір тих членів.

Недавно тому арештовано у Варшаві відразу 200 людий за то, що були на богослуженю в католицкій церкві, устроєнім за упокій польского патріота Кілїньского. З арештованими зроблено протокол і пущено їх на волю; тепер же доносять, що з тої самої причини арештовано оногди знов тих самих людий.

Новинки.

Львів дня 23 цьвітня

— **В році 1898** мине пів сотні лїт, як Є. В. наш Цїсар вступив на трон. Ті важні роковини збирає ся обходити величаво цїла держава. За панованя Найясн. Пана всї відносини цїлої держави змінили ся на лучше, а наш край, Галичина, мав завсїгди в ласкавім Монарсї свого найлучшого опікуна і добродїя. Отже тепер і в Галичинї думають, як обходити 50-лїтний ювилей панованя Монарха. Львівска палата торговельна і промислова вибрала вже комісию, що має занятисья приготованєм обходу.

— **Доповняючий вибір** одного члена Ради пов. в Жидачеві з більших посїлостий відбуде ся дня 25 мая.

— **Степень докторів прав** на унїверситетї львівскім одержали пп. Франц Сава з Хлїбович великих і Арнольд Гансель зі Львова.

— **Погорільцї Нового Санча** то в більшій части бідні жиди, однак кромі них стратила весь свій маєток більша часть заможнїйших купцїв і кільканайцять богатших ремісників. Три адвокати втратили не лиш весь свій маєток, але і всї акти, які мали. Богато урядників не має тепер анї одного мебля. Кілько виносить шкода, годї ще тепер докладно обчислити і знати. Один чоловік в огни згинув; чи було більше жертв, також ще не знати. В два днї по пожарі, т. є. дня 19 с. м. около пятьсот погорільцїв виїхало з Нового Санча, а нові все зголошують ся о вільні карти їзди на зелїзници. Нужда межи погорільцями велика. Сусїди з околиць присилають кромі гроший також богато хлїба. При гашеню огню було дуже помічне войско під проводом підполковника Вольного.

— **Холєра в Галичинї.** Ще дня 10 цьвітня с. р. прийшла урядова вість до Намістництва, що в Скалї над Збручем дня 7 с. м. захорував на холєру один зарібник, котрий на другий день помер. Розслїди лїкарскі потвердили холєру і Намістництво вислало зараз до Скали і околиції інспектора санїтарного др. Касину. Др. Касина дізнав ся, що в Старій Скалї один рільник, мабуть пачкар, помер дня 14 с. м. також на холєру. Також в середмістю Скали викрито 14 с. м. чотири підозрінї випадки недуги, з котрих два затаювано від 12 с. м. Так в однім, як і в другім випадку зарядженo всяку можливу осторожність, установлено двох лїкарів холєричних для Скали і Старої Скали і подїлено місто на дїльницї для легкого відкритя скриваних випадків недуги. Ц. к. Намістництво післало 500 зр. на перші видатки, іменно на поживу хорих і взагалї білих та на відшкодованє за знищені річи, що не дають ся дезінфекционувати. В містї уставлено паровий апарат дезінфекцийний, власність правительства. В тих випадках, що про них ми подали вістку в попереднім числї розслїди бактеріольоґічні виказали азийску холєру. Так отже з весною маємо знов немилого гостя в своїм краю, що готов нанести необчислимі шкоди. Звертаємо на те увагу всїх, щоби пильнували ся. Стереженого Бог стереже.

— **Перший дощ**, весняний добродїйний дощ, за котрим тужили не лиш господарі, але й міщани, що не могли вже ходити по улицях задля порохів, надав собі через два днї з перестанками, а то 21 і 22 с. м. Земля і дерева аж стрепенули ся; за добу позеленїли так, аж любо. Іде весна, а з нею як для кого втїха, або й журба.

— **Нещасна пригода** лучила ся остатними днями на шляху зелїзничім Стрий-Моршин, коло моста на рiцї Стрий. Робітник, що робив коло насипу, упав під колеса машини над'їзджаючого поїзду особового і погиб на місци. Нещастний лишив жінку і кількоро дїтий. — На шляху поміж Лунковом а Вiдранї цїлий поїзд товаровий випав з шин, лише льокомотива остала ся на шинах. Вози наїхали на себе, два кондуктори згинули на місци, а одному чоловікови ноги поломало. Шкода виносить около 10.000 зр., бо вози поторощили ся.

— **Скарб.** В Микулинцях під Переворском, в маєтности п. Юрия Турнава, викопано сего місяця при роботах земляних в огородї малий глиняний горнець, наповнений срібними монетами, з котрих около двіста розхопили селяни. До рук властителя дійшло 357 штук. На се складає ся вісїм відмін польских півгрошиків Володислава Ягайла, чеканених в краківскій монетарни в лїтах 1399 до 1404, три півгрошики молдавскі господаря Александра і сто півгрошиків монетарнї львівскої. З послїдних два відносять ся до кн. Володислава Опольского, прочі (92 руских і 8 львівских) до короля Володислава Ягайла. З огляду на значне число тих півгрошиків монетарнї львівскої, належить се відкрите до цїннїйших. Всї монети чеканені в монетарни львівскій одержав в дарі львівский музей історичний.

— **Дорогий похорон.** На похорон Кошута видала будапештеньска рада міска 70.000 зр.

— **Огнї.** Не знати, що вже про се й думати. Що дня нові вісти про огнї! І то з весною що року такі невідрадні новини. Ту огонь, там огонь, а причини все однакові: неосторожність, забава дїтий сїрниками, підпалене. Дня 18 с. м. з полудня повстав огонь в Конюшках повіта рогатиньского і за дві години знищив до тла 16 господарств і 50 будинків. Худоби згоріло 10 штук, дробу не знати кілько. Огонь повстав на однім кінци села, де згоріло 9 господарств. Люде побігли туди ратувати, а тимчасом іскри впали на другий конець села, де згоріло 7 господарств і 8 штук худоби. Тут майже нїчого не уратовано. Усї погорільцї не були обезпечені. Шкода виносить до 20.000 зр. В селї біда, нарід бідний, бо худоби богато погибло на мотилицю, їсти не має що і продає з рук своїх землю. З біди нещастних користають несовістні люди.

— **Клюб людий з шести пальцями.** Манїя закладаня ріжних клюбів доходить в Анґлії аж до чудацтв. В Лондонї повстав недавно клюб „шестипальцевих“, т. є. людий, котрі мусять мати на руках по шість пальцїв, щоби бути принятими до клюбу. Секретар клюбу обчислив, що на цїлій земли знає 2173 осіб з шістьма пальцями при руцї, а 431 з семи пальцями. В Новім Йорку має бути чоловік, що має навіть вісїм пальцїв при лївій руцї.

— **Перегони курок.** Єсли то мають бути перегони курок, то они відбудуть ся не деинде, тілько в Америцї. Богатий фермер Давіс з Омаги заложив ся, що піде пішки 1600 кільометрів до Сан-Франціско, а разом з ним будуть також іти дванайцять курок, навчених до далеких ходів, скорих і дуже витрималих. Вже ріжні Американцї заложили ся, одні, що курки не дійдуть так далеко, а другі, що дійдуть.

— **Нещасний ювилей.** Славний нїмецкий артист-маляр, проф. Людвик Бокельман, обходив минувшого тижня 50-лїтні роковини своїх родин. Ученики подали єму з тої нагоди лавровий вінок. Ювилат хотїв повісити вінок на стїнї, вилїз на драбинку, але захитав ся і упав разом з нею так нещасливо, що кілька зломаних щеблїв залїзло єму в тїло. Від того й помер маляр по кількох днях.

Телєґрами.

Відень 23 цьвітня. Є. Вел. Цїсарева вертаючі з полудня приїхала вчера до Вельс.

Лїсбона 23 цьвітня. Проявила ся тут холєра; єсть 85 недужих а 141 вже подужало, випадку смерти не було.

Атени 23 цьвітня. Підчас землетрясеня в трох льокрійских місцевостях згинуло 129 людий; покалїчених єсть далеко більше.

---

legка.... Фльорця має богато добрих прикмет, я люблю єї дуже, як сестру.... але не вірю, щоби хтось міг в нїй справдї і сильно залюбити ся....

Гусаковский слухав того майже здивований. Як она знає людий і чутя — та мала дївчина! Готов був їй признати рацию. Дїйстно се була любов лише так злегка.... нїчо більше.... По правдї панна Фльора мимо своїх добрих прикмет.... Але вязало єго щось, що замикало єму уста.... І предмет був се дразливий, і Гусаковский не годен був з нїким про ті річи говорити свобідно, а тим більше з панною Казею, супротив котрої мимо єї незвичайної бистроти і інтелїґенциї чув якусь неозначену вищість інтелєктуальну.

Впрочім панна Казя не задержувала ся надто довго при тім предметї.

— Чому то я не можу закохати ся? — промовила з жалем.

— Не можете?

— Нї.... очевидно я инакше сотворена, ніж всї люди.... Нераз бажаю закохати ся, бажаю пізнати се чутє, про котре так богато говорить ся і пише ся. І анї руш!

— Ще маєте на се богато часу перед собою.

— Я вже стратила надїю.

— Завчасу....

— Га! щож робити, коли я така нещаслива. Кажу вам, старала ся я закохати.... справдї старала ся....

— Ну, і?

— Кажу вам: Анї руш!

Пригадала щось собі.

Лиш раз один в житю здавало ся їй, що закохала ся.... але то справдї лиш здавало ся.... Тому кілька лїт подобав ся їй дуже один молодий, пристойний хлопець.... котрий — ох, недоле! — навіть оком не хотїв на неї кинути. Але.... мала тодї лїт дванайцять чи тринайцять. Гусаковский знає добре того молодого чоловіка.

— Я єго знаю? Хтож би то міг бути?

— Ваш товариш....

— Розшпицкий?

— Ох! він! бодай не казати!

Але небавом вивітріло се їй з голови. Стрічала єго потім на улици.... Пристойний хлопець — і нинї признає єму се, але що-до любови....

Від недїлї, котра прийшла, почало ся повтарянє курсу альґебри і вироблюванє завдань. В перестанках для відпочинку панна Казя оповідала Гусаковскому ріжні цїкаві річи. Від часу до часу вступає она до своєї товаришки, про котру згадувала, Яницкої.... Очевидно застає там все Яницкого, „котрий не мав про що говорити з пенсионарками“, а котрий тепер чує ся щасливим, коли позволять єму „говорити з пенсионарками“.

Ті антракти поміж одним рядом математичних доказів, а другим були дуже цїкаві. Тому що небогато оставало ся часу до іспитів, Гусаковский приходив два рази на тиждень.... Панна Казя все мала щось єму нового сказати в антрактї.... Яницкий робить ся щораз більше сентиментальним і говорить двозначно. Нераз мусить панна Казя показати ся суворою і неприступною, щоби єго здержати в належнім віддаленю.... Панна Казя пізнала приятеля Яницкого, якогось Дембского.... Яницка каже, що Дембский від першого погляду закохав ся в панні Кази „на смерть....“ Приятелї стали ворогами.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) як для „Народної Часописи“ так також для „Ґазету Львівскої“ принимає лиш „Бюро Дневників“ **ЛЮДВИКА ПЛЬОНА**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.